

[Tinning]

dan noget, så vil jeg nok tillade mig at sætte nogle kraftige spørgsmålstejn ved det. Jeg tror ikke på, at der er mulighed for at lave såkaldte uafhængige eller uvildige vurderinger af uafhængige instanser, men vi får nogle vurderinger, vi kan tage stilling til, vi får nogle informationer, vi kan tage stilling til, og det er da i sig selv godt nok, og ikke mindst er det selvfølgelig vigtigt at få debatten om teknologiudviklingen ud i samfundet.

Der er i bemærkningerne et forsøg på, hvad skal vi kalde det, afgrænsning af teknologinævnets opgaver, idet der står, at opgaverne kun »skal vedrøre teknologier med vidtrækkende konsekvenser for samfundet«, hvis eventuelle anvendelse besluttet i folketinget.

For min skyld må teknologinævnet da godt diskutere og lave vurderinger af teknologi, hvis anvendelse ikke ligefrem besluttet herinde. Det, der er vigtigt for os, er, om vi kan få lavet en eller anden form for nævn, hvor vi siger: de har i det mindste ansvar for, at der kommer en debat om teknologiudviklingens forskellige sider, at vi får belyst, hvad teknologiudviklingen betyder for den enkelte, for de forskellige grupper, for samfundet, hvad man nu vil kalde det. Så mener vi, at der er taget et godt og fornuftigt skridt.

Jeg er enig med hr. Gade i, at man kan diskutere, om det lige er de 15, der er udpeget på den og den måde, der skal sidde der, men det kan vi jo kigge på.

Jeg synes, det er godt, at lovforslaget er kommet, og vores grundholdning er positiv.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal starte med at takke de ordførere, der har været positive over for forslaget, og jeg skal komme tilbage med nogle konkrete bemærkninger om det. Men inden da vil jeg godt sige noget mere generelt udsprunget af den debat, der har været om navnlig det, ministeren sagde foregår en hel masse andre steder i samfundet.

Jeg synes, det er vigtigt, at man noterer sig det, vi skriver i § 1 at teknologinævnet skal gøre på eget initiativ, nemlig iværksætte teknologivurderinger såvel før som under og efter teknologiens indførelse. Jeg vil vove at påstå, at uanset hvor meget der foregår i samfundet i dag, så sker dette faktisk ikke. For det andet skal der igangsættes offentlig

debat om teknologiens muligheder og konsekvenser. Det skal naturligvis også være, før vi er kommet alt for langt. Og det tredje er, at det skal formidle resultater.

Kernepunktet i alt dette er, at det skal forsøge at komme med nogle helhedsvurderinger – sådan som det også fremgår af selve forslaget – af den teknologi, der indføres, og det sker i hvert fald ikke i dag. Det er da rigtigt, at vi har en masse råd og nævn og organer, der inden for delområder foretager en række vurderinger. Det sker på universiteterne og de tekniske højskoler, og det sker i teknologirådet, men der er ikke helhedsvurderinger i det, de foretager.

Jeg vil godt i relation til noget af det, der er sagt, sige, hvad jeg tænker på.

Hr. Gade var inde på det kvindepolitiske aspekt. Meget kan man sige om teknologirådet, men det kvindepolitiske aspekt er vel ikke ligefrem det, der er det mest fremtrædende. Nu er det ikke, fordi vi skal diskutere kvindernes specielle situation, men mere, hvad teknikken betyder for kvindernes muligheder. Vi ved, at der fra FN's kvindekongress foreligger nogle rapporter, hvori man helt klart dokumenterede, at som følge af den måde, vi har indført teknikken på, er der to grupper af tabere, hvis man kan dele dem op på den facon, nemlig kvinderne og børnene. Det er dem, det virkelig er gået ud over. Der er naturligvis nogle mænd, der har fået bedre udviklingsmuligheder, men socialt set har kvinderne og børnene lidt under det, fordi de bliver kørt ud på et sidespor.

Så kan man diskutere, hvorfor det er tilfældet. Det tror jeg ikke man har nogen helt konkret viden om, men det er i hvert fald klart, at med den måde, vi hidtil har indført teknikken på, er det gået ud over kvinderne. Derfor må vi i nye udviklingsprojekter i højere grad tage hensyn til grupper, der eventuelt kan blive udsat. Det er på baggrund af de erfaringer, man har.

Det sker stadig væk. Nu har vi f.eks. fået en rapport fra EF, FAST-rapporten. Det er et forskningsudvalg, der har siddet og arbejdet med nogle ting, og de siger klart om informationsteknologi, at hvis ikke vi gør noget specielt, så bliver igen de uuddannede, og det er specielt kvinderne, tabere i udviklingen. Den vurdering foretager teknologirådet ikke i dag. Det er heller ikke teknologirådets opgave, så der er ikke noget mærkeligt i det.